

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

Euroopan syyttäjänviraston ja Euroopan petostentorjuntaviraston pääsy alv-tietoihin unionin tasolla (U-kirjelmä U 72/2025 vp)

TEA NIIRANEN, ERITYISASIAANTUNTIJA
ASIAANTUNTIJAKUULEMINEN
HALLINTOVALIOKUNNASSA
13.2.2026

Tausta

- Komissio antoi 14.11.2025 ehdotuksen neuvoston asetukseksi asetuksen (EU) N:o 904/2010 muuttamisesta siltä osin kuin on kyse Euroopan syyttäjänviraston (EPPO) ja Euroopan petostentorjuntaviraston (OLAF) pääsystä arvonlisäverotietoihin unionin tasolla, COM(2025) 685 final.
- Komission mukaan arvonlisäveropetoksista aiheutuu merkittäviä arvonlisäverojen menetyksiä EU:ssa.
- Komission mukaan rajat ylittävät arvonlisäveropetokset johtuvat suurelta osin järjestäytyneestä rikollisuudesta, ja muutamat rikollisverkostot ovat vastuussa valtaosasta petostapauksista.

Ehdotuksen tavoitteet

- Ehdotuksen tarkoituksena on tehostaa arvonlisäveropetosten ja muun Euroopan unionin taloudellisiin etuihin vaikuttavan laittoman toiminnan torjuntaa.
- Ehdotuksella selvennetään Euroopan syyttäjänviraston ja Euroopan petostentorjuntaviraston pääsyä arvonlisäverotietoihin, joita vaihdetaan EU:n tasolla hallinnollisen yhteistyön asetuksen nojalla.
- Ehdotetuilla toimenpiteillä on tarkoitus tehostaa EU:n tasolla käytettävissä olevien tietojen saantia verrattuna nykyiseen käytäntöön, jossa tietoja saadaan tekemällä kahdenvälistä yhteistyötä jäsenvaltioiden kanssa.

Ehdotuksen pääasiallinen sisältö

Eurofiscin tiedonantovelvollisuus

- Ehdotuksen mukaan Eurofiscin tulisi antaa EPPOLle ja OLAFille oma-aloitteisesti tiedot rajatylittävistä arvonlisäveropetosepäilyistä.
- Eurofiscin olisi myös pyynnöstä toimitettava EPPOLle ja OLAFille arvonlisäveropetoksia koskevia tietoja.

Pääsy EU:n arvonlisäverotietojärjestelmiin

- EPPOLle ja OLAFille myönnettäisiin keskitetty ja rajattu oikeus tehdä kohdennettuja hakuja EU:n tietojärjestelmistä arvonlisäverotietoihin liittyen.
- Pääsy:
 - koskee vain hallinnollisen yhteistyön asetuksen 49 a ja 49 b artiklan mukaisia tietoja
 - ei sisällä pääsyä Eurofisc-järjestelmän riski-indikaattoreihin tai prosesseihin
 - on sallittu vain kohdennettuihin, tiettyihin tietoluokkiin perustuviin hakuihin, ei satunnaisiin hakuihin.
- EPPO käyttäisi pääsyä rikosten tutkintaan ja syytteeseenpanoon.
- OLAF käyttäisi pääsyä tutkimusten aloittamiseen ja suorittamiseen sille asetettujen tehtävien mukaisesti.
- Hakuja voivat tehdä vain nimetyt ja valtuutetut käyttäjät henkilökohtaisilla tunnuksilla.

Pääsy EU:n arvonlisäverotietojärjestelmiin

- Ehdotettu pääsy tietoihin koskisi:
 - alv-tunnisteita ja yhteisöliiketoimia koskevia tietoja VIES-järjestelmässä
 - arvonlisäverosta vapautettua tuontia koskevia tietoja siltä osin kuin on kyse tuonnin erityisjärjestelmän (IOSS) ja tullimenettelyjen 42 ja 63 piiriin kuuluvasta tuonnista
 - maksutietoja CESOP-järjestelmässä.

The background is a solid teal color. It features several thin, white, curved lines that sweep across the frame. One line starts from the left edge and curves downwards towards the bottom right. Another line starts from the bottom left and curves upwards towards the right. A third line starts from the bottom right and curves upwards towards the top right. These lines create a sense of movement and depth.

Ehdotuksen vaikutukset, käsittely ja valtioneuvoston kanta

Ehdotuksen vaikutukset

- Ehdotetut hallinnollista yhteistyötä koskevan asetuksen muutokset olisivat velvoittavia ja sellaisinaan jäsenvaltioissa sovellettavia.
- Komission arvion mukaan ehdotus aiheuttaa EPPOLle, OLAFille ja komissiolle vähäisiä kustannuksia, jotka johtuvat nykyisten tietojärjestelmien mukauttamisesta tietojenvaihdon ja arvonlisäverotietoihin pääsyn helpottamiseksi.
- Komission mukaan yrityksiin tai kansalaisiin ei kohdistu vaikutuksia.

Ehdotuksen käsittely ja voimaantulo

- Muistioluonnos ehdotuksesta on ollut kirjallisessa menettelyssä EU-asioiden komitean alaisessa jaostossa EU9 (Verot) 8.12.–11.12.2025.
- Ehdotusta on käsitelty neuvoston verotyöryhmässä 16.1.2026 ja 2.2.2026.
- Ehdotettavien toimenpiteiden on tarkoitus tulla voimaan 1.9.2026.
 - Uusi yhteisömyyntien –ja hankintojen keskusjärjestelmä (VIES) aloittaa toimintansa 1.7.2030 ja korvaa aiemman järjestelmän. Säännöksiä mukautettaisiin 1.7.2030 alkaen, jotta otetaan huomioon uuden keskusjärjestelmän käyttöönotto.

Valtioneuvoston kanta

- Valtioneuvosto kannattaa yhteistyön vahvistamista Euroopan syyttäjänviraston, Euroopan petostentorjuntaviraston ja jäsenvaltioiden välillä rajatylittävien arvonlisäveropetosten torjumiseksi nykyistä tehokkaammalla ja nopeammalla tavalla.
- Valtioneuvosto pitää ehdotettuja toimenpiteitä tietojen vaihtamisesta lähtökohtaisesti kannatettavina keinoina petosten torjunnassa, koska EU:n tasolla käytettävissä olevien tietojen saanti nopeutuu.
- Ehdotuksen yksityiskohtia on tarpeen selvittää vielä tarkemmin.

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

Kiitos!

TEA NIIRANEN, ERITYISASIAANTUNTIJA
ETUNIMI.SUKUNIMI@GOV.FI
VM.FI | @VMUUTISET